

Heerlen

Memo

Aan
commissie Maatschappij en Welzijn

Datum
15 december 2022

Registratienummer

Auteur
Mick Heckers

Domein/Team
Domein Maatschappij -
Team Beleid Maatschappij

Ambtelijk opdrachtgever
Domein Maatschappij -
Manager team Beleid
Maatschappij

Doel van de memo
Informeren

Afschrift aan

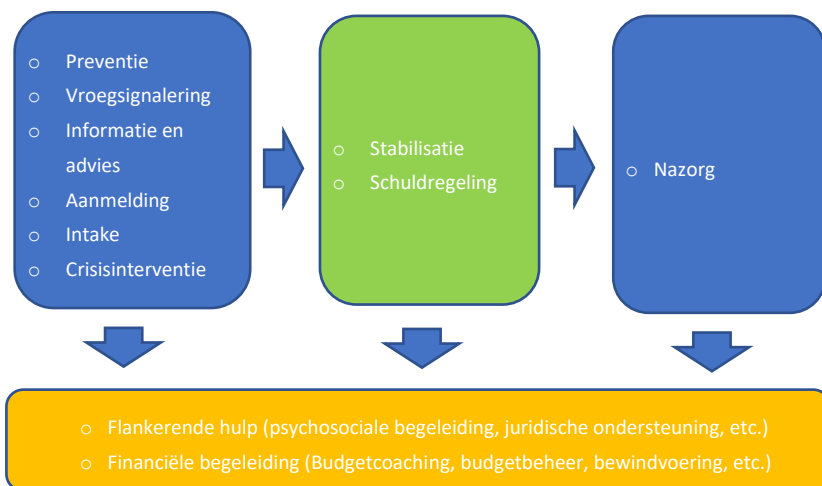
Bijlage(n)

Onderwerp
Schriftelijke beantwoording commissievragen 2785, 2786, 2787.

In navolging op de vragen en toezeggingen zoals gesteld en gedaan in de commissievergadering van 14 december 2022 rondom voorstel uittreding Gemeenschappelijke Regeling Kredietbank Limburg (GR-KBL) laat ik u de antwoorden toekomen.

Inleiding

Voor de beantwoording van de vragen is inzicht in het huidige proces schuldhulpverlening wenselijk. Vandaar onderstaande schematische weergave. Het huidige proces Schuldhulpverlening in vier delen.

De Heerlense inwoner met een financiële hulpvraag wordt aan de hand van bovenstaand proces geholpen. Binnen dit proces zijn actief;

- Team Schuldhulpverlening (Team SHV)
- Kredietbank Limburg (KBL)
- Team SHV, KBL, Bewindvoerdersorganisaties, Alcander, Ondernemersklankbord, SHM, etc.)

Toezegging 2785

De commissie ontvangt een overzicht van dienstverlening/producten die de KBL levert incl. bijbehorende bedragen voor zover mogelijk.

Antwoord.

De kredietbank kent een zevental categorieën waarbinnen diverse producten zijn ondergebracht. Het cijfer achter het product is door Heerlen afgenomen tot november 2022. De kleur heeft betrekking op de fase uit fig.1.

1. Preventie, vroegsignalering en educatie.
 - SHV Cursus financiële planning
 - Quickscan
2. Instroom en diagnose.
 - SHV crisisinterventie
 - SHV lossen screening
 - I&D directe instroom
 - ✓ **I&D zij-instroom** (182)
3. Sociale kredietverstrekking
 - ✓ **KVKB Kredietverstrekking** (191)
4. Schuldenaanpak
 - SHV informatie & advies (1)
 - ✓ **SHV Duurzame Fin. Dienstverl.** (136)
 - ✓ **SHV Schulden oplossen Totaal** (31)
 - ✓ **SHV Schulden oplossen Basis** (1)
 - SHV schulden oplossen Backoffice
 - ✓ **SHV WSNP-Verklaring**
5. Budgetbeheer
 - ✓ **Budgetbeheer Basis** (63)
 - Budgetbeheer Plus
 - ✓ **Budgetbeheer Totaal** (237)
6. Budgetbeheer Maatwerk
 - ✓ **Budgetbeheer Maatwerk** (54)
 - Intake maatwerk
 - Mesis Maatwerk
7. Bewindvoering (314)
 - ✓ **Bewindvoering**

Binnen de categorieën 5, 6 en 7 staan diensten vermeld die bijdragen aan het beheersbaar maken, het voorkomen of het niet doen verergeren van financiële problemen. Budgetbeheer en Budgetbeheer Maatwerk zijn vrijwillige diensten die tot doel hebben om de klant te helpen door diens inkomsten te beheren en uitgaven te verrichten.

Bewindvoering is ook vrijwillig maar betreft daarentegen een wettelijke maatregel. Een bewindvoerder wordt namelijk door de rechter benoemd. Ook

controleert de rechter of de bewindvoerder de geldzaken van de onderbewindgestelde goed beheert.

Diegene die een bewindvoerder wenst draagt zelf en op basis van voorkeur een bewindvoerder aan. Het is namelijk van belang dat de aanvrager vertrouwen heeft in zijn toekomstige bewindvoerder. De bewindvoerder kan werkzaam zijn bij de overheid, binnen de private sector maar kan ook een familielid of een goede bekende zijn.

Wordt de aanvraag toegewezen dan betaalt de onderbewindgestelde zelf het salaris van de bewindvoerder. Is hij of zij vanwege ontbrekende draagkracht hiertoe niet in staat dan kan via de Bijzondere Bijstand deze vergoeding worden betaald. Dit doen wij maandelijks in ongeveer 1.800 bewindszaken. Hiervan hebben er ongeveer 200 een bewindvoerder bij de KBL. Dit betekent dat slechts 11% van de Heerlense inwoners die een beroep doen op Bijzondere Bijstand voor kosten bewindvoering, geholpen worden door een bewindvoerder van de KBL.

Als lid van de gemeenschappelijke regeling dragen wij financieel bij aan de voorzieningen Budgetbeheer, Budgetbeheer Maatwerk en Bewindvoering. Wij hechten namelijk veel belang aan een goede uitvoering. Gemeenten hebben echter géén enkele rol wanneer het gaat om bijvoorbeeld toelating, benoeming of beëindiging van bewindvoering. Dat is iets tussen de burger en de rechter.

Hieruit vloeit voort dat uittreding uit de GR niet zal leiden tot een opheffing van bewindvoering in alle 314 Heerlense zaken. De kantonrechter is verantwoordelijk voor de uitvoering van de maatregel en moet toezien op een goed verloop. De rechter deelt daarin wel ons belang; de zorg voor kwetsbare inwoners die onder bewind staan.

De totale bijdrage van de gemeente Heerlen aan de KBL bedraagt conform de 1e begrotingswijziging 2022 € 1.664.000.

Nota bene:

Op 16 december 2022 werd te elfder ure en na verdeeldheid binnen het KBL-bestuur besloten de afrekensystematiek 2022 te wijzigen. Deze wijziging leidt niet alleen tot een forse financiële aderlating maar biedt reden te meer om ons voorstel tot uittreding aan u voor te leggen. Waar ons voornemen primair is ingegeven door het feit dat wij anders dan de andere leden van de KBL delegatie onwenselijk vinden, zijn de ontwikkelingen rondom dit financiële thema van dien aard dat deze wordt toegevoegd als aanleiding voor het voorstel tot uittreden uit de GR.

Binnen het reglement GR-KBL staan afspraken omtrent de financiële huishouding. De afspraak "afrekenen per afgenomen dienstverlening" is hierin immer leidend geweest. Vanwege bijzondere omstandigheden is gedurende de jaren 2020 en 2021 hiervan afgeweken. Door Corona liep de omzet sterk terug en dus werd op basis van een unaniem bestuursbesluit uitgeweken naar een andere systematiek; "betaalde voorschotten worden de

eindafrekening". Dit tijdelijk "Corona-besluit" moest voorkomen dat de verminderde afname van diensten te veel zou ingrijpen in de organisatie. Door de afloop van Corona is in maart 2022 dit corona bestuursbesluit teruggedraaid. Er wordt over 2022 weer afgerekend volgens de normale systematiek; "afrekenen naar afgenomen dienstverlening".

Dit besluit is afgelopen vrijdag, twee weken voor de jaarwisseling, met terugwerkende kracht via een meerderheidsbesluit gewijzigd. De wijziging impliceert dat Heerlen moet gaan betalen voor dienstverlening die niet is afgenomen. Dit besluit draagt bij aan een negatief Heerlens effect van € 225.000 waar een andere gemeente nu € 197.000 minder hoeft bij te dragen.

Het KBL-bestuur heeft ook aangegeven dat voor de toekomst de directie en het Algemeen Bestuur van de KBL de hoogte van de voorschotten zullen vaststellen. Dit betekent dat in het geval van "voorschot is eindafrekening" het Algemeen Bestuur in meerderheid wil bepalen hoeveel de gemeente Heerlen aan de KBL moet bijdragen. Mede in het licht dat wij ten behoeve van onze klanten en dienstverlening regie willen houden, kunnen wij ook deze financiële draai niet steunen.

Toezegging 2786

De commissie ontvangt antwoord op de vraag wat het eigen team doet en om hoeveel mensen het gaat.

Antwoord

Team Schuldhulpverlening (team SHV) van de gemeente Heerlen bestaat op dit moment uit 13 medewerkers. Dit team vormt hét loket voor onze inwoners met geldzorgen. Team SHV biedt hulp op het gebied van preventie, vroegsignalering, informatie & advies en crisisinterventie. Daarnaast verzorgt het binnen de eerste fase van de schuldregeling de aanmelding en de intake, en binnen de laatste fase de nazorg. Het Team geeft ook uitvoering aan SHVO (Schuldhulpverlening voor ondernemers). Wij werken hierin samen met het zelfstandigenloket en met specialistische organisaties.

Werkwijze SHV

Inwoners kunnen via de website 24/7 een afspraak maken via de website of per telefoon. Ook komen ze bij ons terecht via de inloopspreekuren, de sociale buurtteams en via de Vroegsignalering.

Wanneer een inwoner zich met een hulpvraag meldt vindt er binnen 4 weken een eerste gesprek plaats bij team SHV. In de praktijk worden bijna alle gesprekken binnen twee weken gevoerd. Er is geen wachtlijst. Bij bedreigende situaties vindt dat eerste gesprek altijd binnen drie dagen na de melding plaats.

Er wordt een integraal plan van aanpak gemaakt, met niet alleen een oplossing van de schulden, maar ook een aanpak van de oorzaken. Team

Schuldhelpverlening biedt naast informatie en advies ook hulp bij het treffen van een betalingsregeling.

Daarnaast zorgt team SHV in een groot aantal dossiers voor het oplossen van belemmerende factoren die een eventuele sanering van schulden in de weg staan.

Als de schulden problematisch zijn, moet onder andere een schuldregeling worden getroffen middels het product schulden oplossen. Dit doet de Kredietbank Limburg. De consulent van Team SHV houdt de regie, bewaakt de uitvoering van het plan van aanpak en voert wijzigingen door. De consulent blijft voor de inwoner het belangrijkste aanspreekpunt en behartigt diens belangen.

Ook is het team actief binnen de Vroegsignalering. Wij benaderen de inwoner en bieden hulp. Vanwege het toenemend aantal meldingen (ca. 400 per maand) wordt momenteel de werkwijze en organisatie hiervan aangepast en opgeschaald.

We willen niet dat er opnieuw schulden ontstaan als de financiële problemen zijn opgelost. Daarom houden we nadat de schuldhelpverlening is afgerond de vinger aan de pols. Dit noemen we nazorg

Toezegging 2787

De commissie ontvangt de cijfers van het afgelopen jaar en de verwachte cijfers voor komend jaar.

Antwoord

De cijfers welke bekend zijn per 14 december 2022.

	2022
Actieve schuldhelpverleningstrajecten bij Team SHV	1089
Aantal nieuwe aanvragen SHV	624
Stabilisatietrajecten SHV*	229
Verwijzingen naar ketenpartners	122
Verwijzing naar KBL (extrapolatie)	214

* In 2022 is er in 229 dossiers door Team Schuldhelpverlening Gemeente Heerlen begeleiding geboden bij het stabiliseren van de situatie. De stabilisatie heeft als doel de inkomsten en uitgaven van de inwoner in evenwicht te brengen.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Heerlen,
namens dezen,
wethouder voor Jeugd en Armoedebestrijding, Welzijn en Zorg
P.M.A. van Zutphen

Dit memo is digitaal ondertekend en daarom staat er geen handtekening onder.